

Formanden: Jeg troer ikke, at det just derfor var nødvendigt for den ærede Ordfører at anføre, at Ministeren befandt sig i Modsigelse med sine tidligere Ytringer, og at bebrejde Ministeren, at han i Udvalget ikke havde udtalt sig paa den Maade, som nu skeet er her i Salen.

Fischer: Jeg er ganske enig med den ærede Ordfører i, hvad han gjorde gjældende med Hensyn til Endringsforslaget under Nr. 27; jeg vil kun med nogle andre Ord udtrykke, som jeg troer, den samme Tanke. Hensigten med Forslaget er paa ingen Maade at ville nægte Nogens Ret, men derimod nøiere at bestemme den Ret, som Loven giver den paagjældende Embedsmand. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at den ærede Rigsdagsmand, der reiste Spørgsmaalet, maa have overseet, at der findes i Loven af 19de Februar 1861 en ganske lignende Bestemmelse, saa det er ikke noget Nyt, her er kommet ind. Hvis han vil tage denne Lov for sig og eftersee dens § 7, saa vil han finde, at det der hedder, at denne Beregning angaaende Sædtillæg „bliver at forelægge den Minister, der bestyrer Kongerigets Finantsvæsen, inden nogen Anviisning efter disse §§ kan finde Sted, og har det sit Forblivende ved den af nævnte Minister givne Bestemmelse, uden at samme kan gjøres til Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse.“ Det er altsaa en ganske lignende Bestemmelse; men det er end ikke første Gang, at den er fremkommen i en Lov; thi i de tidligere Love angaaende midlertidig Forbedring i Embedsmændenes Lønning findes en lignende Sætning.

H. Sage: Det er fuldkommen rigtigt, at de tidligere Dyrtidslove have haft en lignende Bestemmelse, men de betragtedes mere som en Naadesag, og derved fremkom flige Bestemmelser, medens man ellers ikke har indsat en almindelig Bestemmelse i nogen af de egentlige Lønningslove, og her er jo netop Tale om en egentlig Lønningslov (Tscherning: Her er det ogsaa en Naadesag!). Ja, det er den Naade, man betragter Forholdet paa. Det er en Naadegave, siger man, det er en Naade, at man ansætter en Embedsmand i Staten, det

er en Naade, at han faaer Løn, det er en Naade, at den udbetales ham, det er en Naade, at det udbetales ham, som Kontraktmæssig er tilfagt ham! Det er dette, jeg vil gjøre gjældende imod den ærede Rigsdagsmand, at det ganske vist ikke er en borgerlig Rettighed, her er Tale om, men her er Tale om den Godtgjørelse, som Staten er bleven enig med sine Embedsmænd om, at de skulle have for at udføre et vist Arbejde, og det er altsaa ganske det samme Kontraktforhold som det, der bestaaer mellem en Privatmand og Den, der udfører et Arbejde for ham. Staten siger til en Embedsmand: Det og det Arbejde skal jeg have udført, og saa og saa Meget faaer Du for at udføre det. Den private Mand siger til sit Bønde: Du faaer 50 Rd. i Løn om Aaret; begge Dele ere et Kontraktforhold; og ringere end et Bønde kan Embedsmændene dog ikke stilles. Bønde kan han vel ibetmindste stilles i Klasse med. Nu erkjender man dog vel, at det, om end lovligt, vilde være forkasteligt at indgaae Kontrakt med et Bønde om, at han skal have 50 Rd., men paa den Maade, at man bestemmer, at i Tilfælde af, at disse 50 Rd. ikke udbetales, Bønden dog ikke derfor maa gaae til Domstolene for at gjøre sin Ret gjældende. Ganske paa samme Maade forholdet det sig her. Man siger, at en Embedsmand f. Ex. skal have 1,000 Rd. i aarlig Løn, men hvis Administrationen kommer til den Fortolkning, at han ikke skal have de 1,000 Rd., saa formener man ham Ret til at gaae til Domstolene for at gjøre sin kontraktmæssige Ret gjældende. Nu siger man: Ja, der er kun Tale om Beregningen, og det er jo almindeligt, at der ikke maa reises Spørgsmaal af den Natur for Domstolene. Dersom vi nu tænke os en Tid, hvor Billaarligheden var almindelig, og hvor man holdt meget strengt Regimente over Embedsmændene, saa at Regjeringen, naar den var misfornøiet med visse Embedsmænd, uden Vibe strøg den Sum, der var tilfagt dem for at udføre deres Arbejde, vilde man da ogsaa finde det rigtigt, at Vedkommende ikke skulle have Ret til at værges sig mod en saadan Billaarlighed ved at reise Spørgsmaalet for Domstolene, som jo ellers fortolke alle Landets Love? Jeg siger, at det er et stærkt Stykke, at stille